

Tárgytematika / Course Description

Sertésenyésztés

MANABBS4216

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dr. Tempfli Károly

Félév / Semester: 2018/19/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 3/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják a sertésenyésztéshez szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket, megismerik a sertéstartás és -takarmányozás technológiai elemeit.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A sertés domesztikációja. A sertésenyésztés fejlődése a világon és Magyarországon. A sertésenyésztés gazdasági jelentősége. A sertésciklus. Sertéstakarmányok felosztása. Malacok emésztési sajátosságai. A malacok emésztését segítő takarmány adalékanyagok ismertetése (pl. pro- és prebiotikumok, szerves savak, aromaanyagok). A sertések kor és ivar szerinti elnevezése. A sertések testének felépítése (izomzat, zsírdepók, zsigerek). A vaskiegészítés szerepe a malacoknál. Választási időpontok. Malactápszerek fontosabb alapanyagai. A malactápszerek minőségét jelző beltartalmi és egyéb mutatók. A sertések szaporodásbiológiája (ivarérés, ivarzás, pázás, vemhesség, fialás, involúció, szaporodásbiológiai zavarok). A kondíció szerepe a tenyészkocáknál. Fontosabb irányszámok (pl. éves vágósertés kibocsátás, születési alomsúly, választott malacok száma, stb.). A mesterséges termékenyítés alapvető munkafolyamatai sertésnél. Vemhes kocák és szoptató kocák takarmányozási irányelvei.

A sertések küllemi bírálata és sajátosságai (egészségi állapot, ivarjelleg, konstitúció, kondíció, vérmérséklet). Tenyészkocák (üres, vemhes és szoptató kocák) tartása. Egyedi és csoportos elhelyezés előnyei, hátrányai. A sertések értékmérő tulajdonságai – a sertések vágóértékét befolyásoló tényezők. Növendék és hízósertések takarmányozási irányelvei. Teljesítményvizsgálatok a sertésenyésztésben. A sertés egyedi jelölésének módjai. Malacok utónevelése. Hízósertések tartása. Egyéb hizlalási módok. Tenyészértékbecslés a sertésenyésztésben. Szelekciós indexek. Tartási rendszerek a sertésenyésztésben (zárt, nyitott, „multi-site” rendszer). Állatjóléti szabályozások a sertéstartásban. Alapvető tartási előírások (hőmérséklet, páratartalom, ammónia, szén-dioxid, stb.). Potenciális mérgezőanyagok. A sertések vágóhídi minősítése és kereskedelmi típusai. Telepi higiéniai alapelvek. A termékminőség és az élelmiszerbiztonság szerepe a sertésenyésztésben.

Régi magyar sertésfajták és -hibridek. A sertéshizlalást befolyásoló fontosabb tényezők. Újszerű témák a hízósertés takarmányozásban (pl. ileális emészthetőség, ideális fehérjeelv, fitáz enzim). A különböző fajtacsoportok legfontosabb fajtáinak ismertetése. Tenyészszüldők tartása és takarmányozása. Tenyészkanok takarmányozása. Alternatív sertéstartás és takarmányozás. A sertések értékmérő tulajdonságai – reprodukciós értékmérők. A sertés takarmányai (silózott takarmányok, gabonamagvak, hüvelyesek magvai, malomipari melléktermékek, növényolaj-ipari melléktermékek, cukoripari melléktermékek, szeszipari melléktermékek, állati eredetű takarmányok, tiltott alapanyagok). A sertések értékmérő tulajdonságai – a sertések hízékonyságát befolyásoló tényezők (növekedési erély, takarmányértékesítő képesség). A húsminőséget jellemző mutatók.

Tenyésztési eljárások a sertésenyésztésben. Fontosabb mikotoxinok és ezek hatásai a sertésben. Mikotoxinok elleni védekezés módjai.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az aláírás feltétele az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel. A számonkérés szóbeli vizsgán történik. A vizsgán a személyazonosság igazolására alkalmas okmánnal (diákigazolvány vagy személyi igazolvány vagy útlevel) kell megjelenni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Horn P. - Pászthy Gy. - Bene Sz. (2011): Sertésenyésztés. A TÁMOP 4.2.5 Pályázat keretében készült tankönyv. 215p.

Horn P. (szerk) (2000): Állattenyésztés 3. Sertés, nyúl, prémes állatok, hal. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 420p.

Ajánlott irodalom:

Rothschild, M.F.; Ruvinsky, A. (2011): The genetics of the pig. CABI, UK, 508p.

Ajánlott folyóiratok:

Animal Genetics; Livestock Science